

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

949. An dismembratio necessariò requirat causam & solennitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

CAPUT SECUNDUM.

De dismembratione, divisione, suppressione, & extinctione Beneficiorum.

PARAGRAPHVS I.

De Dismembratione.

Questio 946. Quid sit Dismembratio?

Espondeo: Est separatio tantum aliquorum fructuum & reddituum beneficii ab ipso beneficio, ut alteri beneficio vel pio loco applicentur. Castrop. de benef. d. 6. p. 90. §. 10. n. 1. Garc. p. 12. c. 3. n. 1.

Et hinc per eam non extinguitur titulus beneficii; sed hic intactus & indivisus permanet apud Rectorem beneficii, à quo fructus aliqui separantur. AA. iidem II. cit. et si per eam alteretur beneficium seu Ecclesia, diminuatque in bonis & redditibus suis. Garc. loc. cit. nu. 1. Unde etiam, dum fructus alicujus beneficii uniuntur alteri, remanente beneficio penes suum Rectorem, non tam est unio, quam dismembratio, Garc. l. c. n. 2. Et hinc patet, qualiter dismembratio distinguatur à divisione beneficii; cum per eam, ut dictum, titulus non dividatur, sed eo manente indiviso, pars fructuum ab eo separatur; divisio autem beneficii sit, dum ipse titulus beneficii simul dividitur, & de uno fiunt plura beneficia, v. g. ex una Parochiali duæ; ex uno Canonicatu duo (vel etiam, ut Castrop. Canonicatus, & portio) Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. nu. 17. Castrop. loc. cit. n. 3. Garc. p. 12. c. 4. n. 1.

Questio 947. Dismembratio an, & qualiter prohibita, vel permessa?

1. **R**espondeo primo: Dismembratio quorumvis beneficiorum jam dudum prohibita fuit in Concilio Turonensi. c. majoribus. & c. ius. de prob. Lott. l. 1. q. 28. nu. 2. Quia divisiones & dismembrationes Ecclesiarum redolent, & in jure censentur species formalis, & vera alienationis prohibita cadentis sub dispositione Extravag. Ambrosiæ. de reb. Eccl. non. alien. Card. de Luca. de Regular. d. 5. n. 4. & d. 25. n. 4. & d. 27. n. 4. ubi: Regulariter dismembratio dicitur prohibita alienatio, quæ cadit sub Extrav. Ambrosiæ. Non tamen ita prohibita est dismembratio & odiosa in jure, quam unio extinctiva tituli. Lott. l. 2. q. 28. n. 31. de quo paulo inferius, ubi, an cadat sub Regula revocatoria unionum.

2. Respondeo secundo: Tamen permessa est ex causa legitima. c. ad audientiam. de Eccles. adif. Lott. loc. cit. n. 3.

Questio 948. An, & quid possit Episcopus circa dismembrationes faciendas?

1. **R**espondeo primo: Episcopus, aut alter inferior Papæ non potest facere, seu auctorizare dismembrationem sine legitima causa. Card. de

Luca. de Regular. d. 64. n. 9. Lott. cit. q. 28. n. 43. dum verò adest legitima causa, potest id Episcopus. Castrop. loc. cit. n. 1. dum autem Tond. loc. cit. p. 3. c. 36. n. 4. ait, non esse licitum Episcopo beneficium dismembrare vel dividere, nec ex uno duo facere, loquitur de dismembratione beneficii curati. Hinc

2. Respondeo secundo: Non potest Episcopus Parochialem, seu beneficium curatum dismembrare; ita ut redditus ab ea separati applicentur beneficio simplici erecto, vel erigendo. Tond. loc. cit. Castrop. loc. cit. n. 2. vetat enim Trident. sess. 25. c. 16. converti beneficium curatum in simplex hæc verbis: Statuit SS. Synodus, ut Ecclesiastica beneficia secularia, quocunque nomine appellentur, quæ curam animarum ex primæ institutione, aut altere quomodocunque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam assignatâ Vicario congruâ portione non convertantur, non obstantibus quibuscunque gratis &c. Declaravitque S. Congregatio hoc ipsum intelligi quoque debere etiam in parte fructuum. Castrop. loc. cit. Garc. p. 12. c. 2. n. 87.

3. Respondeo tertio: Neque etiam Episcopus separare potest seu dismembrare ab Ecclesia Parochiali beneficia simplicia, seu Oratoria ei unita, tametsi separatis Parochialis non egeret; quis esset Parochialem ex parte in simplicem convertere contra Trident. loc. cit. Garc. loc. cit. id ipsum quoque à S. Congregat. decisum referens Castrop. loc. cit. citans insuper Riccium in pr. fori Eccles. decis. 492. editionis 1. & edit. 2. resol. 383. n. 6. & 7.

Questio 949. An dismembratio requirat necessarium causam, & solemnitatem?

Respondeo affirmative. Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. nu. 17. ubi, quod dismembratio fieri non potest nisi subsistente causâ, & cum solemnitatibus requisitis, citat decis. Rota 6. nu. 1. & seq. p. 7. recent. Et quidem eadem causâ, eademque solemnitates intervenire debent, quæ in alienatione rerum Ecclesiæ requiruntur. Castrop. loc. cit. Garc. cit. c. 3. n. 3. ubi, quod eadem causâ & solemnitates requirantur in dismembratione, quæ in unione. Lott. l. 1. q. 28. n. 4. ubi, quod in dismembratione tanquam in alienatione rei Ecclesiæ exigatur & causâ, & solemnitatis concursus. Card. de Luca. de Regular. d. 5. n. 4. ubi: divisiones & dismembrationes omnes, & fortè majores solemnitates exigunt cum iustitia causâ necessitatis vel utilitatis, eo modo, qui in formalibus alienationibus desideratur. Et ibid. d. 64. n. 9. ubi: divisio, vel suppressio, aut dismembratio, aut alia concessio Ecclesiarum redolent prohibitam alienationem, quæ ab Episcopo, vel alio Prelato fieri non potest absque copulativo consensu solemnitate, & iusta causâ. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. ubi: Dismembratio fructuum nullo modo fieri debet, nisi adhibitis debitis requisitis & solemnitatibus ad illius validitatem, una cum iusta causâ, cum ipsa causâ requirantur ac solemnitates in huiusmodi dismembratione.

membraione, qua adhiberi debent in alienatione rerum Ecclesie, citat pro hoc Franc. in c. 1. n. 5. de reb. Eccl. non alien. in 6.

Quaestio 950. An, & qualiter auctoritas Apostolica suppleat defectum causae, & solemnitate in dismembratione facta hac auctoritate, aut in vim illius à Delegato Papae, aut Visitatore, aut cum beneplacito Apostolico?

Respondeo primò: Etsi dubium non sit, quin Papa ex plenitudine potestatis, & supremi, quod habet, in beneficiis dominii facere possit valide ejusmodi dismembrationes, non solum absque omni solemnitate, sed & absque causa. Lott. l. 1. q. 28. nu. 161. loquens quidem de unione, ob identitate tamen rationis idem locum habet in dismembratione. Etsi etiam beneplacitum Apostolicum (intelligi videtur, etiam non procedens ex illa absolutissima potestate, seu, ut loqui solemus, ex plenitudine potestatis, quamvis alias Lott. l. 1. q. 36. n. 116. dicat de Papa, quod de potestate ordinarii consensum alterius supplere nequeat) suppleat solemnitates, de quo mox, non tamen supplet causam. Card. Luca. de benef. d. 45. nu. 10. ubi loquens de dismembratione ait: *Ex conclusione in materia alienationis bonorum, vel jurium Ecclesie recepta beneplacitum Apostolicum supplet solemnitates, non autem causam ex deductis per Gregor. Et Adden. decis. 113. n. 8. & 11. & alios passim & d. 47. n. 11. ubi: auctoritas Apostolica supplet consensum Capituli aliisque solemnitates, sine quibus Ordinarius, etiam accedente causa, ad hujusmodi actus procedere non potest; sed non supplet causam.* Unde in hoc puncto dicendum videtur de nullitate dismembrationis factae etiam à Papa ob falsam causam, quod supra dictum de unione. Neque contrarius videtur Lott. cit. q. 28. n. 161. ubi, quod necessitas causae non teneat Papam, quia loquitur tum de absoluta Papae potestate; tum de carentia causae, quae tamen est cum certa scientia praedicti alius, puta Patrono Ecclesiae &c. inferendi.

2. Respondeo secundò: Dismembratio facta per Papam non requirit ulla solemnitates, auctoritate Apostolica quascunque solemnitates suppleat. Et in specie consensum illum Capituli, quamvis addit clausula: *vocatis vocandis*: Lott. l. 1. q. 28. n. 160. Card. de Luca. loc. cit. n. 9. juxta conclusionem, ut ait, generalem in materia alienationis bonorum Ecclesiae, ut Seraph. decis. 338. nu. 8. Rotae decis. 222. p. 2. Recent.

3. Respondeo tertio: Idem est in dismembratione facta nomine Papae per Delegatum Apostolicum. Card. Luca. cit. n. 9. citans Rotam decis. 196. p. 7. Recent. Quod ipsum tamen restringit n. 11. ita ut dicat, debere talem delegatum ad illum actum habere specialem delegationem, & non sufficere generalem ad visitationem vel administrationem Ecclesiae, ut in proposito cessantis necessitatis solemnitate in actibus gestis per Legatum Apostolicum, distinguendo inter Delegatum generalem & specialem, tradit Socin. Senior in c. sicut univ. num. 105. de excess. Prel. quem citat. Idque ex ea clara & palpabili, ut ait Card. de Luca, ratione: quod ideo unio (idem est de dismembratione, quia de hac ibidem 2que agit de Luca) facta per Papam vel ejus specialem ad hoc Delegatum non servatis solemnitatibus, ac alias contra formam juris sustinetur; eo quod, cum hac consistant in jure, non au-

tem in facto, & juris ignorantia non detur in Papa, (urpote in quo ob assentiam peritissimorum officialium intrat illud vulgare dictum: quod praesumatur omnia jura habere in scrutinio pectoris) faciendo, vel demandando actum cum juris dispositione incomparabilem, implicite juri derogare, aut in eo dispensare censetur. Quod ipsum tamen ait, non procedere, nisi posita certa scientia impedimenti seu incompatibilitatis, ut etiam Lott. cit. q. 28. n. 161. Unde jam etiam

4. Respondeo quarto: Visitator Apostolicus per S. Congregationem deputatus (intellige pro visitandis Ecclesiis urbis & districtus illius) dismembrationem facere non potest sine solemnitatibus; quia praeter hoc, quod careat speciali illa delegatione, hujusmodi visitatores deputari soliti per S. Congregat. (etiam independenter à Cardinale Vicario, ut ad hoc habentem immediatam auctoritatem à Papa) imò & ipsa S. Congregatio omnia gerere dicuntur vice Papae tanquam Episcopi, & Ordinarii Urbis, non verò ut Episcopi totius orbis, & Ecclesiae universalis. Card. de Luca. loc. cit. n. 12. juncto nu. 13. & 14. ubi etiam, in quo sensu dicatur illa visitatio Apostolica. Porro illud hic observandum ex Lott. cit. q. 28. n. 77. Quod quò ad dismembrationes consuetas fieri ab una Ecclesia ad aliam ex bonis & juribus, quae constituunt certam quantitatem reddituum; quòd quamvis Papa in literis eam dismembrationem positivè faciat, nihilominus semper egeat talis dismembratio ministerio Executoris respectu liquidationis quantitatis, ante quam impossibile est, Ecclesiam, cui fit applicatio illa reddituum seu bonorum, possessionem acquirere, pro quo Lott. citat Bald. cons. 165. l. 4. Aymon. cons. 164. n. 2. & Romam in Casar. August. fructuum. 31. Jan. 1597.

Quaestio 951. An, & qualiter causa legitima dismembrationis sit exprimenda, & justificanda?

Respondeo primò: Causa dismembrationis debet exprimi. Lott. l. 1. q. 28. n. 24. ubi: *quod attinet ad expressionem causae, illa ideo exigitur, ut ab ea dimetiatur justitia dismembrationis.* Loquitur autem ibi Lott. de dismembratione Parochialis.

2. Respondeo secundò: Ex assertione Episcopi seu Ordinarii auctorizantis dismembrationem, ea non justificatur. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 6. ubi, quòd dismembratio sit formalis alienatio, exigens ultra solemnitatem copulativè etiam justam causam extrinsecus justificandam in actis, aded, ut non sufficiat assertio ipsius Episcopi, vel Praelati dismembrationem facientis super extrajudiciali informatione; quoniam in prohibitis non deferretur assertioni facientis. Et d. 14. n. 10. juncto n. 11. ubi, quòd ex Regula generali sententia debeat justificari ex actis, sine quibus nihil probat, neque statum firmat, idque praecipue, dum sumus in prohibitis, & in specie in terminis dismembrationis, ut sententis vel aliis assertionibus Ordinariorum non sit deferendum absque justificatione, ut Ottoboni, decis. 6. n. 13. & late decis. 224. p. 10. Recent. nu. 7. Idem docet Lott. cit. q. 28. nu. 33. his verbis: *quòd ad veritatem causae, ea non habet pendere ex assertione partium, vel etiam ipsius Episcopi, aut alterius dismembrationis auctorizantis; sed debet de ea positivè constare ex processu de super facto: quamvis non sit necessarius processus scrupulosus secundum juris subtilitatem, sed sufficit simplex processus.* Unde quò ad ipsam causam